

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

x. De Subiecto, ac Ministro interdicti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

Quam fertur in penam delicti, ita respicit ipsam penam, ut tamen pena subordinetur culpæ: unde, hoc ipso quod in morte dantur signa penitentia, præsumitur cessare culpam, & consequenter etiam censetur cessare pena. Habet autem hoc potius locum in morte, quam in vita, quia in vita semper habere potest remedium absolutionis, ut autem de penitentia innotescat Ecclesiæ, recurrendum ad eam est pro absolutione; si verò interdictum sit latum propter contumaciam, & in morte apparuerint signa penitentia, etiam in loco sacro sepeliri poterit. Ratio est, quia hoc ipso quod præbentur signa penitentia, cessatur a contumacia; si verò quis moriatur sine penitentia, aut signis penitentia, tunc quidem in loco sacro sepeliri non potest, ut colligitur ex d. c. is cui, de sent. excomm. lib. 6. Quia eo ipso quod in morte non dat signa penitentia, præsumitur obstinatus in sua contumacia. Addit autem Io. And. in d. c. is cui, de sent. excomm. lib. 6. hoc interdictum in articulo mortis, per quemcunque Sacerdotem relaxari posse, & est cõmunis DD. opinio; Quod idem dicendum est de omni interdicto personali, ut ex dictis manifestum est.

26 *Septimo*, Sic interdictus bonorum, quæ ab Ecclesia publice, aut priuatum fiunt, particeps est, sic Couar. in cap. Alma mater, par. 2. §. 1. num. 4. de sent. excomm. lib. 6. & Vgol. de censur. Eccl. Tab. 5. cap. 16. §. 4. num. 2. Ratio est, quia ut diximus, hic Ecclesiæ communionem non priuatur, sed solum, ne Sacramenta sumat, Diuinis, dum fiunt, interfit, aut si Clericus sit, ne illa faciat in Ecclesia prohibetur unde pro interdictis etiam sic mortuis (dammodo penitentes fuerint) & oblationes recipere, & pro eis orare possumus, ut docet Innoc. in c. finali, de excessu. prælat. & latius a nobis in fine capituli præcedentis ostensum est.

27 *Dubium* solum est, An sic interdictus capax sit indulgentiarum; Huic Respondet Vgol. vbi supra, cum distinctione, si enim speciatim interdictus sit ob contumaciam, a qua non discessit, sic capax esse non potest; si verò ob penam interdictum latum sit, si ea facere possit, quæ forma indulgentiarum requirit, sic eas consequi valet, alias non potest unde, si ad indulgentiam consequendam requirantur peccatorum confessio, & Eucharistiæ susceptio, tunc quia hic in Ecclesiam ingredi nequit, nec Sacramenta sumere valet, indulgentias lucrari nequit; quandoquidem ut cõmuniter tradunt DD. quos sequitur Felin. in Serm. de indulgentia plenaria, num. 15. indulgentia illis tantum profunt, qui faciunt illud, pro quo indulgentia conceduntur. Et de his hæctenus.

De Subiecto, ac Ministro interdicti.

Cap. X.

S Y M M A R I U M.

- 1 Interdicere potest quicumque excommunicare, & suspendere valet, & e conuerso.
- 2 Interdici passiuè aliquid duobus modis potest.
- 3 Interdici non omnis homo, sed solus Christianus potest.
- 4 Interdici Christianus omnis, etiam innocens valet.
- 5 Interdici a iure, vel ab homine Papa nequit, & quare.
- 6 Amentes a natiuitate, & pueri vsu rationis non habentes, sub interdicto generali personali non comprehenduntur, & quæ vera huius rei ratio sit.
- 7 Interdici possunt non solum personæ singulares, sed etiam Vniuersitates, Collegia, & Capitula.
- 8 Priuilegium a Papa habens, ne interdici, aut excommunicari possit, a sententijs excommunicationis, aut interdici Ordinarij sui non eximitur, nisi Rex sit, uel Regina, uel Regum filius, aut Religiosus ex eo ordine, & loco, cui priuilegium hoc concessum est.
- 9 Conuentus, & loca pia per Sedem Apostolicam a iurisdictione Ordinariorum exempta, sub interdictis Ordinariorum non continentur.

10 Interdici directè, aut indirectè quidnam sit.

- 11 Ordinarij locorum, quibusnam in casibus per Concilium Tridentinum, contra Religiosos exemptos, non obstantibus suis priuilegijs, procedere possint.
- 12 Exemptus a Papæ potestate, ne ab eo interdici possit, nec in singulari, nec in communi, aliquis esse non potest, & quare.
- 13 Interdicere quilibet potest personas sibi subditas, quibus eas iurisdictionem spirituales fori exterioris habet.
- 14 Papa qualibet loca; & quascunque personas totius orbis Christiani interdici potest.
- 15 Legatus, & Nuncius Apostolicus quæ loca, & personas interdici queat.
- 16 Delegatus Papæ, aut alterius quosnam interdici poterit.
- 17 Subdelegatus tantum aliquando potest, quantum delegatus.
- 18 Episcopus electus, & confirmatus, quamuis non consecratus, loca, & personas sue Diocesis interdici potest.
- 19 Episcopus an Clericos, & Ecclesiam sine consensu capituli interdici possit.
- 20 Episcopus iurisdictionalia contra Capitulum ex consuetudine præscribere potest.
- 21 Prælati inferiores Episcopis iurisdictionem ordinariam fori exterioris habentes sibi subditos interdici possunt.
- 22 Generalis Religionis, & superiores Monasteriorum sibi subditos interdici possunt.
- 23 Capitulum an, & quibus in casibus interdictum aliquid ferre possit.
- 24 Concilium Generale, vel Præuinciale interdicti sententiam valide ferre potest.
- 25 Canonici quinam, & quibus in casibus interdictum ferre poterint.
- 26 Femina, quamuis Abbatisa, uel Priorissa sit, Ecclesiam tamen, aut Clericos Monasterio subiectos, interdici nequit, & quare.
- 27 Iurdictio spiritualis de facto, & de iure communi Cæcilem ordinem supponit.

Communis est DD. sententia, quod quicumque excommunicare potest, etiam suspendere & interdici potest, & e conuerso; Et similiter qui excommunicari potest, etiam suspendi, & interdici poterit, & e conuerso, hæc emittitur sub censura Ecclesiastica continentur in ca. Querens de verb. signific. sic summa Astenis par. 2. lib. 7. tit. 16. §. 7. ante finem. Angelica, uel bo interdictum 3. in principio Syluest. verbo, interdictum 2. num. 3. Tabiena, verbo interdictum 2. num. 3. §. Secundo. Nau. in Man. c. 17. m. 16. Vgol. de cens. Eccl. Tab. 5. c. 1. Henriquez lib. 13. de excomm. & interd. c. 50. §. 1. & Sebast. Medices, par. 2. Summa. tit. 9. q. 7. Toletus lib. 1. in struet. Sacer. c. 9. qui omnes docent eos, qui excommunicare, aut excommunicari possunt, etiam interdici, & interdici posse.

Quoad subiectum verò seu personam, quæ interdictum aduertendum ante omnia est, aliquid passiuè interdici posse duobus modis; vno modo, ut interdici sit solum priuati officijs Diuinis, & alijs prohibitis in interdicto, & hoc modo latè accepto interdicti vocabulo, non solum homines, sed etiam res inanimatæ, ut sunt loca, interdici possunt, id est, officijs Diuinis priuari possunt; Alio modo, ut interdici, sit passiuè affici ipsa censura interdicit, & obligari ad eam sententiam seruandam, & ad penam irregularitatis, si non obstante interdicto, Diuina celebrantur, & hoc modo solæ personæ capaces sunt interdicti passiuè, & hoc etiam duobus modis vno modo in seipso, ut in interdicto personali contingit, & sic quocunque modo ferunt secum suum interdictum, & vbiunque celebrantur

irregulares efficiuntur; Alio modo in ordine ad locum, vt in interdicto locali fit; & sic solum obligantur ad obseruandum interdictum in illo loco; vnde extra illum locum sine vilo peccato, aut irregularitate Diuina celebrare possunt. Et quia ex his, quae de excommunicationis subiecto lib. 1. c. 8. diximus, ea omnia, quae ad interdictum pertinent, facile intelligi possunt, hoc in loco materiam hanc paucis tantum explicare necessum erit.

Primo igitur, Non omnis homo capax est interdicti, sed solum Christianus; Ratio est, quia infideles neque Ecclesiae, neque etiam Canonibus, Censuris, & penis Ecclesiasticis subiecti sunt, arg. c. Multi 2. q. 1. & c. gaudemus, de diuort. Qui enim foris sunt, nihil ad nos. 1. Corinth. 5. & Concil. Trid. sess. 14. de Sacram. Penitentiae, c. 2.

Secundo, omnis Christianus, etiam innocens interdicti potest, arg. cap. si sententia, de sent. excom. lib. 6. Sotus 4. d. 22. q. 3. art. 1. Conclus. 3. & ad 1. & 2. Nau. in Man. capit. 27. num. 168. Couar. in cap. Alma mater, par. 2. §. 1. num. 4. de sent. excom. lib. 6. & lib. 2. var. resol. cap. 8. num. 10. Hentiquez lib. 13. de excom. & interdict. ca. 50. §. 1. Quamuis enim vt infra dicemus interdictum ferri non possit, nisi propter delictum, non tamen necessario requirit delictum in eo; qui interdictitur, sed vel in illo, vel in alio, vnde, & vnus, & multi possunt pro alio interdicti; vt enim communis DD. sententia tenet, propter vnus culpam, nempe illius, qui Dominus, aut Rector est loci, seu Ciuitatis interdicti potest Ciuitas, aut locus, & ob Regis delictum totum Regnum, vel etiam plura Regna interdicti possunt, vt colligitur ex cap. Non est vobis, de sponsal. & d. cap. si sententia, & latius c. fec. dicitur.

Tertio, certum est, Papam non subiacere interdictis a iure laicis; Lex enim legislatorem, aut supremum Principem non obligat, quantum ad vim coercitiuam, & partem penalem, sed solum quantum ad vim suam directiuam, Censurae autem ad coercitiuam pertinent, & est communis doctrina omnium in materia de legibus, & certa.

Quarto, Dabium est de Amentibus a Natiuitate, & de paucis nondum habentibus vsu rationis, nec perfectum, nec imperfectum, vt sunt verbi gratia, ante quinquennium & vt plurimum ante septennium, An isti de facto continentur sub generali interdicto personali sui populi, & an de possibili capaces sint huius penae? Et quidem Nau. in Man. cap. 27. num. 168. in fine, putat istos non solum esse capaces, sed de facto sub sententia generalis interdicti populi comprehendendi; Quod probat, quia interdictum ligat etiam innocentes, isti autem non videntur aliunde exculari posse quam ex innocentia. Alij tamen, vt Angelica verbo interdictum 1. n. 5. & Ioannes de Deo, ab eo relatus, & Syluel. verbo interdictum 2. §. 17. nu. 18. Rosella, verbo interdictum 1. num. 8. Couar. in ca. Alma mater, par. 2. §. 4. num. 5. ver. Duodecimo, de sent. excom. lib. 6. Hentiquez lib. 13. de excom. & interdict. cap. 42. §. 3. docent, hos de facto sub huiusmodi interdicto non comprehendendi; De possibili vero nihil dicunt. Mihi autem valde probabile videtur etiam de possibili istos penae huius non esse capaces, non quidem ex eo capite, quia sunt innocentes, sed ex alio capite, quia cum isti rationis, & doli capaces non sint, consequenter neque praecipit, aut prohibitionis; ergo consequenter videtur dicendum, eos capaces non esse penae ad huc ad praecipit, sicut nec in foro seculari penas legum ciuiliu incurrant. Adde, quod hoc ipsum, quod est officij diuini interesse, in huiusmodi personis non est actus huius vnus, ergo nec praemij, nec penae capaces sunt, iuxta ea, quae diximus c. 4. §. 3. dub. 3.

Quinto, Non solum singulares personae, sed etiam Communitates, & Collegia, Capitula, Conuentus, Vniuersitates, & totus populus interdicti possunt, immo proprie magis interdicuntur istae Vniuersitates, & Communitates, quam singulares personae, & in hoc multum differt interdictum ab excommunicatione, cum Vniuersitas in communi, ex communi DD. sententia, excommunicari non possit, c. Romana, §. in Vniuersitatem, & c. si sententia, de sent. excom. lib. 6. Palu. 4. d. 18. quae 2. principali, in q. 2. articulo 2. articulo 3. Hentiquez lib. 13. de excom. &

& interdict. cap. 25. §. 4. & cap. 50. §. 1. & alij multi.

Sexto, Personae singulares priuilegiatae per Sedem Apostolicam, ne excommunicari, aut interdicti possint, non intelliguntur exemptae a sententijs ordinarijs, sed possunt non obstante tali priuilegio ab eis interdicti, & excommunicari, nisi sint Reges, vel Reginae, aut eorum filij, cap. Ne aliqui, de priuileg. lib. 6. & ibi Ioan. Andr. & Anchar. Item S. Anton. 3. par. nu. 25. ca. 75. in fine. Syluester in verbo interdictum 3. quae 4. versic. Secundum. Marcus Antonius Cucchius lib. 4. institu. iur. Canon. tit. 12. Alphons Vuald. de interdicto, num. 193. Henriquez lib. 13. de excom. cap. 25. §. 5. Vgolini, de Censur. Eccles. Tab. 1. ca. 2. §. 12. nu. 5. & hoc etiam si essent personae Religiosae, vt in d. cap. Ne aliqui, habetur, intelligendo de priuilegio personali, id est ratione personae, non autem ordinis, seu Religionis, ex gl. in d. ca. Ne aliqui, in verbo Ratione, de priuileg. lib. 6. Vnde Religiosus aliquis priuilegium habens ne excommunicari, aut interdicti possit, non obstante tali priuilegio suae personae concessio ab Ordinario interdicti, & excommunicari potest; secus autem, quando priuilegium conceditur ratione loci Religiosi, v. g. Monasterij, aut Ordinis, quale priuilegium habent Religiosi Mendicantes, vt Ordo Praedicatorum, Minorum, Societatis Iesu, ne excommunicari possint aut alia censura iteriti ab Ordinarijs, aut legato, nisi super hoc specialem licentiam, & auctoritatem Papae habeant, quae faceret mentionem de ipso ordine; adeo, vt si ferrent sententias contra eosdem irritae essent, & inanes, & idem de ordine S. Benedicti dicendum est, ex priuilegio Eugenij IV. incipiente. Est ex debito. Anno Domini 1434. Kal. Martij, de qua re vide S. Anton. 3. par. tit. Henriquez lib. 7. de indulg. c. 24. §. 2. & lib. 13. c. 24. §. 1. & Compend. priuileg. ord. Minorum. in verbo exemptio, vbi late de hac re agitur.

Septimo, Conuentus, & omnia loca pia per Sedem Apostolicam exempta a iurisdictione ordinarij, & Religiosi omnes eodem modo exempti ratione Religionis, non autem personae, non continentur sub interdictis ordinarij. Quia per hanc exemptionem omnis iurisdictione ordinarij subtrahuntur. Quod in tantum est verum, vt non solum in si, & eorum loca directe, sed neque indirecte interdicti possunt, c. Quantum, de priuileg. & fauet Syluester vbi supra, vers. Primum.

Directe autem interdicti est ipso smet interdicere, vel eorum loca; indirecte est interdicere alios ratione ipsorum, vt v. g. interdicere eos, qui eorum Ecclesias frequentant, qui cum illis negotiantur, qui ab illis emunt, aut qui eis vendunt, qui molant eis frumentum, qui eis panem coquant, &c. vt in d. ca. Quanto, habetur. In tantum autem non possunt huiusmodi personae interdicere directe, vt si de facto interdicant, sententia est nulla, arg. ca. si duobus, de appellat. ca. cum directus, de relig. domib. & Clem. frequens, de excess. praelat.

Excipiuntur tamen casus, in quibus Concilium Tridentinum, non obstantibus suis priuilegijs, dat Ordinarijs potestatem, vt tanquam delegati, vel legati Sedis Apostolicae contra quoscunque etiam religiosos exemptos procedere possint, vt Sess. 5. c. 2. & Sess. 24. de ref. capit. 4. vbi prohibet Regularis praedicare absque Episcopi approbatione. & sess. 6. de reform. ca. 3. degens extra Monasterium si delinquat, ab ordinario puniri potest, & Sess. 7. de reform. c. 7. t. 4. & 15. confirmat Clem. Quia cogit, de relig. dom. vbi etiam exempti in quibusdam casibus, coram ordinarijs locorum conueniri possunt. Nau. in Man. c. 25. nu. 13. & Henriquez lib. 13. de indulg. c. 24. §. 2. in annot. litera O. vbi alia multa loca Concilij citat.

Ostauo, Quicumque quomodolibet exempti sine in singulari ratione personae, siue in communi ratione loci, aut Ordinis, & quocunque quamuis amplissimo priuilegio suffulti, ne possint interdicti, non eximuntur a iurisdictione Papae, quo minus ab eo interdicti possint. Na sicut a Dei potestate nemiā Romanus Pontifex eximere potest, ita nec a se, qui ipsius Dei personam in terris gerit, vt habetur in c. 2. de transl. praelat. vt docent Ioan. Andr. quem refert, ac sequitur Panorm. in cap. cum instantia, nu. 6. de censib. & Rebuff. in praxi benef. versic. seu si venerabili Fratri Form.

Form. nou. prouif. declar. Vgolin. Tab. 1. ca. 2. §. 1. 2. num. 11: & Henricus 2 lib. 13. de excomm. & interd. cap. 2. §. 5. in annot. litteta G. Sed neque immunes ſunt ab interdicitis laicis in Bulla cenſ. Domini, vt habetur expreſſe in iſtis noſſimis Bullis cenſ. Domini, ante finem. & de ſubiecto interdicitu haecenus:

- 13 *Quod* Miniſtrum autem interdicitu
Primo, Communitas Regula eſt DD. omnem Praelatum, & Iudicem habentem Iuriſdictionem ſoti exterioris ſpiritualem ſine Eccleſiaſtica, ſive Ordinariam, ſive Delegatam interdiceret poſſe eas perſonas, & ea loca in quibus Iuriſdictionem habet; cap. cum inter, de conſuetud. cap. cum ab Eccleſiarum, de offic. Ordin. Sotus, 4. diſt. 22. q. 3. art. 1. Concluſ. 2. Et denique, qui ordinaria poteſtate excommunicare poteſt, hic etiam interdiceret poteſt; eamque facultatem viro Clerico aliqua cenſura non impedito delegare; vt auctores initio huius capituli allati teſtantur; & Henricus 2 lib. 13. de excomm. & interd. cap. 5. §. 1. & Alphoſus Viualdus titulo de Interdicto: numero. 124.
- 14 *Secundo*, Papa interdiceret poteſt quaeſcunque perſonas; & quaeſcunque loca; etiam totum Orbem Chriſtianum, ſi causa id poſtulet; cum Iuriſdictionem ſoti exterioris in omnes perſonas, & omnia loca habeat, arg. c. Tanta de exceſſ. praelat. Palud. 4. diſt. 18. q. 8. in art. 4. principali. §. Quantum ad quintum Sylueſtri in verbo, Interdictum, 3. q. 3. Tabiena; verbo, Interdictum, 2. nu. 3. §. 2. Henricus 2 lib. 13. de excomm. & interd. cap. 5. §. 1. Alphoſus Viualdus vbi ſupra, num. 125.
- 15 *Tertio*, Legatus; & Nunciuſ Sedis Apoſtolicę interdiceret poteſt, cap. Nouit, de offic. legat. Palud. 4. diſt. 18. q. 8. in art. 4. princip. §. Quantum ad quintum S. Anton. 3. par. tit. 27. de interd. cap. 2. in fine. Tabiena, verbo, Interdictum, 2. nu. 3. §. Secundo. Henricus 2 loco cit. §. 1. verſic. Tertio. Alphoſus Viuald. vbi ſupra num. 126. quod intelligitur in perſonas, & loca tantum ſuę legationis, & hoc non ſolum ſi in literis ſuę Comiſſionis id exprimatür, ſeu addatur Clauſula hæc. *Contra diſtores per cenſuram Eccleſiaſticam compellendo, ſeu compellendo*, atq. ca. Quærenti, de verb. ſignific. ſed etiam ſi ſimpliciter legatus conſtituitur, nec apponatur talis Clauſula, ex S. Anton. Tab. Henricus 2 vbi ſupra; & fauet Viuald. nu. 127. qui cum hoc concedat de ſubdelegato, à fortiori idem de Legato concedere debet.
- 16 *Quarto*, Delegatus eiuſdem Sedis Apoſtolicę, cap. Sanè, 2. de offic. deleg. poteſt interdiceret perſonas, & loca, quarum, ſeu quorum causa ei delegata eſt, nec non & alias perſonas, ex quibus cauſe cognitio pendet. S. Anton. Palud. Tabiena Alphoſus Viuald. locis proximè citatis. Et pari modo delegati aliorum Praelatorum idem poſſunt iuxta terminos ſuę delegationis.
- 17 *Quinto*, Subdelegatus, id eſt, delegatus à delegato poteſt etiam interdiceret, cap. ex literis de offic. deleg. S. Anton. & Tabiena, vbi ſupra; & Alphoſus Viuald. num. 127. Poteſt etiam hic tantum, quantum ipſe delegatus, quia delegatus poteſt delegare, & delegando dat ſubdelegato totam ſuam Iuriſdictionem.
- 18 *Sexto*, Epicoſcopus etiam ſolum electus, & confirmatus, licet non ſit conſecratus interdiceret poteſt ſuos ſubditos, & loca ſuę Dięceſis; Quia interdiceret non eſt actus Ordinis, ſed Iuriſdictionis, cap. Tranſmiſſam, de elect. Palud. 4. diſt. 18. quaſt. 8. in art. 4. princip. §. Quantum ad Quintum S. Anton. 3. parte tit. 27. cap. 2. in ſin. Sylueſtri verbo Interdictum, 3. quaſt. 3. Tabiena, verbo, Interdictum, 2. §. Secundo Alphoſus Viualdus cit. num. 128. & 129. Henricus 2 lib. 13. de excomm. & interd. cap. 5. §. 1. Immo etiam interdiceret poteſt perſonas per Sedem Apoſtolicam priuilegiatas, ne poſſint interdici, ſi priuilegium ſit conſeſſum tantum ratione perſonę, niſi fuerint Reges, Regina; aut eorum filij, qui ſic priuilegiati fuerint; aut niſi in filios ſpeciales à Papa recepti ſint, cap. 1. de verb. ſignific. li. 6. Nat. in Manual. cap. 27. nu. 164. verſic. Octauo. & Alphoſus Viualdus titulo de interd. nu. 196. vt ex prædictis conſtat; perſonas autem priuilegiatas & exemptas ratione ordinis interdiceret nequit, vt diximus.
- 19 *Dubium* eſt apud DD. An Epicoſcopus interdiceret poſſit

Clericos, & Eccleſiam, ſine conſenſu Capituli? Ratio dubitandi ex cap. 1. de exceſſ. praelat. deſumitur; vbi Pontifex prohibet, *ne Clericos ſine iudicio Capituli Epicoſcopi ſuſpendat, aut eorum Eccleſias interdicitu ſubijciat.* & faciunt pro hoc ca. Nouit, & cap. Quanto, de his, quę ſunt à maio. part. Capit. & certe tota difficultas in intellectu horum Canonum, maximè vero d. c. i. conſiſtit; quod à diuerſis diuerſimode exponitur:

20 *Prima* enim expoſitio eſt Innoc. in d. cap. 1. de exceſſ. praelat. & ibi Panorm. num. 2. Palud. 4. diſt. 18. quaſt. 8. in art. 4. principali, §. Quantum ad Sextum. S. Anton. 3. par. tit. 27. de interd. c. 2. in ſin. Sylueſtri verbo, Interdictum, 3. quaſt. 3. Viuald. cit. num. 128. Tabiena; verbo, Interdictum, 2. §. Secundo. Henricus 2 lib. 13. de excomm. & interd. cap. 5. §. 1. Qui intelligunt capitulum de interdicitis ferendis in perpetuum; aut in longum tempus, tunc enim exiſtunt Epicoſcopum non debere (vt S. Anton. Tabiena, Sylueſtri Viuald. & Henricus loquuntur) aut non poſſe, vt Palud. cum Innoc. docent. Clericos, aut eorum Eccleſias interdiceret, ſine conſenſu Capituli.

Secunda eſt eorundem, maximè Inno. Palud. & Alphoſus Viualdi qui etiam intelligunt de interdicitis ferendis, quando Epicoſcopus procedit contra aliquos ex officio, ſive præſentes, ſive abſentes tunc enim quia cum maio. i. maturitate; ſicut etiam in priori caſu, procedendum eſt, requiritur conſilium Capituli.

Tertia eſt, vt Calderinus in tract. de interd. memb. 4. num. 54. refert, Hoſtienſis, qui intelligit de interdicitis ferendis, quando Epicoſcopus procedit ad correctionem Canonicoꝝ, & Clericoꝝ, & maxime vt ſic eorum contumaciam comprimat; tunc enim Canonicos ipſius Capituli Iuriſdictioni ſubiactos, non niſi ex conſenſu Capituli interdiceret valet, iuxta formam cap. Irrefragabili, de exceſſus, de offic. Ordin. & capitul. cum contingat, de ſenſu compet.

Quarta eſt eiuſdem Hoſtienſis; qui intelligit de interdicitis ferendis quando Epicoſcopus cum Capitulo habet omnia communia etiam Iuriſdictionem; vt cum Epicoſcopus non conſtituit, aut deſtituit ſine conſilio Capituli, nec alia facit, quæ ad Iuriſdictionem pertinent, tunc enim interdiceret non poteſt ſine conſilio Capituli. Addit tamen Hoſt. in his caſibus etiam ſententiam ſolius Epicoſcopi eſſe iurisdictionem, quia quantum iure prohibetur hoc facere, nullatenus iure declaratur factum eſſe irritum.

Quinta eſt Calderini vbi ſupra; qui intelligit hoc caſuſ multipliciter & vniuerſaliter prout iacet, & verba ſonant, quantum eſt ex vi iuris communis, & iuris ſcripti, vt Epicoſcopus non poſſit interdiceret Eccleſias, nec Clerum ſine conſenſu ipſius Capituli, & facit cap. Epicoſcopus, nullius, 15. quaſt. 7. & faciunt, d. capitul. Nouit, & capitul. Quanto, in his quę ſunt à praelat. Immo addit Calderinus, hoc non ſolum habere locum in Epicoſcopo, ſed etiam in omni Praelato habente ſub ſe Capitulum & idem docet quoad hoc vltimum Palud. citat. §. Quantum ad Sextum. Cum Calderino conſentiunt gloſſ. in d. cap. 1. in verbo, Capitulum Panormitan. ibi, & Vgolin. de cenſur. Eccleſ. Tab. 5. cap. 1. §. 1. qui id docent verum eſſe de iure ſcripto, vt ſine conſenſu Capituli Clericos ſuſpendere, aut interdiceret non poſſit. Addunt tamen Panormitan. Calderin. & Vgolin. hodie Epicoſcopos ex conſuetudine præſcripſiſſe Iuriſdictionem contra Capitulum, vt ſine conſenſu Capituli quaeſcunque cenſuras ferre poſſint, & Clerum, & Eccleſias interdiceret, & præſcriptio & conſuetudo valet, vt experientia, & vltimè quodidianus declarat, arguunt capitul. 5. de conſuetud. lib. 6. Nemo enim Epicoſcopus hodie eſt, qui per ſe Iuriſdictionem non exerceat. Quarum expoſitionum, & ſententiarum hæc quinta & vltima mihi videtur prior, & textui conformior & quod ab Epicoſcopo præſcribitur; poſt hæc locum habere poſſunt prima, & ſecunda: Tertia verò & quarta non videntur mihi conuenire ad aptari poſſe textui. Quibus omnibus addo cum Vgolin. vbi ſupra, abſque controuerſa Epicoſcopum ſine conſenſu Capituli in laicos cenſuram quamcuſque ferre poſſe; id quod iuri ſcripto, & experientia conforme omnino eſt.

21. *Septimo*, Prælati inferiores Episcopis habentes Iurisdictionem spirituales ordinariam fori exterioris interdicere possunt sibi subditos, cap. cum inter, de consuetud. & c. cum ab Ecclesiis, de offic. ordin. & ibi glos. in verb. *Ecclesiastica sententia*, ubi notat quinam sint illi prælati, videlicet esse Abbates, & Prælatos Ecclesiarum Collegiarum, qui licet sub sint Episcopis, sunt tamen Iudices Ordinarii in plebe sua. Idem docent Palud. 4. distinct. 18. q. 8. in art. 4. princip. §. Quantum ad quintum, & §. Quantum ad sextum. S. Anton. 3. part. titulo 27. de interd. cap. 2. in fine. Syluest. verbo, interdictum, 3. q. 3. Tabiena, verbo interdictum, 2. §. Secundo. Sotus, 4. dist. 22. quest. 3. art. 1. Conclus. 2. Alphonsus Viuald. num. 130. Henriquez lib. 13. de excommunicat. & interd. cap. 51. §. 1. ubi ait tales in suo territorio interdiceri posse, siue ex iure, siue ex consuetudine, siue ex privilegio hanc Iurisdictionem habeant: immo, etiam & Abbates seculares qui habent Iurisdictionem quasi Episcopalem. Et Innoc. in d. cap. cum inter, de consuetud. idem posse Decanos affirmat, quod probat ex cap. Dilectis, de appellat. An autem isti interdiceri possint Clerum, & Ecclesiam sine consensu Capituli, dicendum est, vt supra de Episcopis diximus.

22. *Eodem modo* Generalis Religionis interdiceri potest subditos sibi, qui tamen, vt notat Henriquez ubi supra, in consuetudine non habet, vt Oppidum aut Castrum interdicat, nec si effectus consuetudinis in oppositum, est admittendum, nisi illud habeat spirituales Iurisdictionem, ex Soto, & Henriquez ubi supra. Sic etiam Priores, & Guardiani, & superiores Monasteriorum subditos suos interdiceri possunt ab audiendis diuinis aut Confessionibus ex Henriquez lib. 13. cap. 24. §. 3. & capit. 51. §. 1. locum tamen, aut personam simpliciter interdiceri nequeunt, & fauet Palud. cit.

23. *Quinto* Capitulum de iure communi non potest interdiceri, quia nullam habet Iurisdictionem ordinariam. Excipitur tamen

Primo casus vacationis Sedis Episcopalis quo casu tota Iurisdictione deuoluitur ad ipsum Capitulum, paucis exceptis ex Henriquez lib. 13. de excom. cap. 24. §. 1. in fine, & facit ad hoc, cap. His que, & ibi glos. fina. & cap. cum olim, & ibi glos. in verbo, *Capitulum*, ubi docet in quibus non deuoluitur Iurisdictione ad Capitulum, de maior. & obed. & cap. ad abolendam, in princip. & ibi glos. in verbo, *Sede vacante*, de heret. & c. penul. & vlt. de supplen. neglig. prælati, lib. 6. & cap. cum nullus, & ibi glos. in verbo, *Capitulum*, de temp. ordin. lib. 6. & d. 6. §. cap. vlt. & d. 23. c. In nomine Domini, & 7. q. 1. cap. Pontifices, vt refert glo. in d. cap. His que. Palud. 4. d. 18. q. 8. art. 4. princip. §. Quantum ad quintum. Hostien. in d. cap. ad abolendam S. Anton. 4. part. tit. 17. de interdicto, cap. 2. in fine. Tabiena, verbo, *Interdictum*, 2. §. secundo. Alphonsus Viuald. num. 131. & num. 135 Henriquez lib. 13. cap. 24. §. 1. & cap. 51. §. 2. Nunc autem mortuo Episcopo vicarius a Capitulo eligendus est, qui Iurisdictionem exerceat, ex Concil. Trident. sess. 24. de refor. c. 16. Excipitur *secundo* casus specialis privilegij Sedis Apostolicæ, scilicet ex privilegio concessa sit Capitulo talis Iurisdictione. Excipitur *tertio* casus Consuetudinis præscriptæ, scilicet Capitulum vllam Iurisdictionem præscriptam ex consuetudine in oppida sibi subiecta, vt capitulum Ecclesiæ Salernitanensis in oppida Valdoperæ, de la Valdobra, vt Henriquez in d. c. 51. §. 2. testatur. Idem docet Summa Aboensis, par. 2. lib. 7. tit. 16. art. 7. in fine.

24. *Quarto*, Communitas etiam quadam habet Iurisdictionem interdicens, vt Concilium Generale, Provinciale, & Episcopale, vt Henriquez cit. & communis DD. sententia testatur.

25. *Decimo*, Dubium est de Canonicis, an ipsi interdiceri possint, & intelligitur maxime de Canonicis Ecclesiæ Cathedralis. In qua re hæc communiter ab auctoribus traduntur.

Primo Certum est, neque singulares Canonicos seorsim, neque plures Canonicos simul posse interdiceri Ecclesiæ Episcopo subiectas, sine consensu ipsius Episcopi, & aliorum Canonicorum, vt habetur in c. Quæritur, de ijs que

sunt a maio. par. cap. Palud. 4. d. 18. q. 8. in art. 4. principali, §. Quantum ad Sextum. Angelica, verb. interdictum, 3. num. 2. Tabiena, verbo, *Interdictum*, 2. §. Secundo. Alphonsus Viuald. num. 132. & si de facto interdicerent, neque teneatur Episcopus interdictum illud seruare, neque permittere debet ab alijs seruari, vt Cælestinus III. in d. ca. Quæritur, expresse determinauit, & statuit.

Secundo, si Canonicus aliquis Episcopale ius habeat in aliqua Ecclesia, illam interdiceri potest, ex glos. in d. cap. Quæritur in verbo, *Ecclesiam*.

Tertio si Canonicus præbendam aliquam habet, cui Ecclesia est annexa, vt in cap. extirpanda, §. si verò, de præbend. in qua de consuetudine Iurisdictionem fori exterioris spirituales exercet, iuxta cap. super eo, de præbend. libro 6. illum interdiceri potest, ex Calderino tract. de Eccle. interd. memb. 3. nu. 55. & Palud. 4. d. 18. q. 8. art. 4. princip. §. Quantum ad Sextum. Tabiena, verbo, *interdictum*, 2. num. 3. §. Secundo in fine, & Alphonsus Viuald. cit. numero 133.

Quarto, si Canonicus de consuetudine præscripta exercet Iurisdictionem spirituales fori exterioris in terram seu territorium ipsius præbende ipsius territorium, & terram interdiceri potest, sic Calderin. & Tabiena, cit. contra Paludanum in d. §. Quantum ad Sextum.

Quinto, si Canonicus ex præscripta consuetudine exercet Iurisdictionem super aliquos homines, seu personas, super quas habet aliquam prælationem, verbi gratia, quia sunt, vel habitant in eius præbenda, tunc omnes, & singulos illos homines interdiceri potest, vt notat Calderin. & Palud. ubi supra, & consentit Innoc. in c. Quæritur, de ijs que sunt a maio. parte cap. Addit etiam Pal. in d. §. Quantum, ad sextum, non posse consuetudine induci, vt pro communibus factis Ecclesiæ Collegiæ, vel Canonicorum, vel Ecclesiæ simul, & Canonicorum, quilibet Canonicus interdicit, aut excommunicat homines Ecclesiæ, quia cum de factis communibus agatur, communi sententia opus est, & idem expresse docent Calder. cit. & Innoc. in d. c. Quæritur, non enim quilibet de Capitulo est dominus hominum Ecclesiæ, sed Vniuersitas, Pari ratione puto nõ solum seorsim singulos, sed neq; aliquos, tres, aut quatuor & c. simul posse interdiceri, sed necessario requiritur maior pars suffragiorum ad interdicens.

26. *Vndecimo*, Femina interdiceri non potest, etiam si Abbatissa, vel Priorissa sit, & etiam si Ecclesiæ Monasterio subiectas habeat quia non est capax Iurisdictionis spiritualis tum ratione sexus, tum quia non est capax Ordinis Clericalis spiritualis autem Iurisdictione saltem de facto, & de iure communi Ordinem Clericalem supponit, sic S. Anton. 3. part. tit. 27. de Interd. cap. 2. in fine. Tabiena, verbo, *Interdictum*, 2. nu. 3. §. secundo. Henriquez lib. 13. de excom. & interd. c. 51. §. 1. Vgolin. Tab. 1. cap. 2. §. 7. Felin. Panor. & Innoc. in c. dilecta, de maior. & obed. & idem Panor. & DD. in cap. Noua. de penit. & remiss. & Syluest. in verbo, *Interdictum*, 3. q. 3. & Alphonsus Viualdus tit. de Interdicto, nu. 134.

De causa dispositiua, & Forma ferendi sententiam interdicti. Cap. XI.

S Y M M A R I V M

- 1 *Interdictum, non nisi ob causam, & culpam grauem ferri debet.*
- 2 *Interdictum extensiuè pena grauior est, quam excommunicatio, quauis intensiuè lenior sit.*
- 3 *Culpa, & causa grauis ad ferendum interdictum qualis esse debeat.*
- 4 *Censuræ Ecclesiasticæ neruus sunt discipline Ecclesiasticæ.*